

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 102

Maribor, petek 4. maja 1928

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifi
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Pismo s turneje Glasbene Matice v Svico

PRVI POZDRAV V INOMOSTU. — SPREJEM V CURIHU IN BASELU.

Basel, 1. maja.

Po 22. urni vožnji smo zmučeni prispeli v Basel. Dež nas je spremljal do Schwarza in že omajal vse naše lepe nade. Da vožnja v natrpanem vozu — 70 ljudi v pullmannu tretjega razreda — ni baš nrevec prijetna, si lahko vsakdo misli. Vendar je potekla brezhibno. Po lepem pozdravu in poslovi v glavni kolo-dvoru v Mariboru smo odrinili veselih src. Še bolj nas je razveselil prirčen pozdrav na koroškem kolodvoru. Načelnik postaje ter soproga in soproge ostalih načelnikov na kor. kolodvoru so vse pevce okrasili s cvetjem, ki smo ga še svežega prinesli v Svico. Cariniki, naši avstrijski so bili zelo galantni in nas samo prešteli. V Beljaku so nas priklopili na brzovlak, ki nas je hitreje potegnil do Schwarza. Krasna je vožnja po Koroškem. Železnica se vije visoko nad dolino. Na eni strani visoke Ture, na drugi globoki prepadi. Predor za predorom — vožnja no vsaki taki železnici je res užitek — če je lepo vreme. Mi razgleda žal nismo imeli. V Schwarza smo z navdušenjem pozdravili skladatelja Emila Adamiča, ki se je pripeljal z Dunaja in se nam priključil. Ker je imel vlak enournno zamudo, se je v Schwarza že zdani in vse se je drenjalo okoli oken, da si ogleda nad vse zanimive pokrajine. V Innsbrucku nas je pozdravil Mariborčan medicinar Kac, ki nam je pripovedoval o redkem zanimanju, ki vlada v Innsbrucku za naš koncert, zlasti pa med slovanskim dijaštvom. Samo Bolgarov je v Innsbrucku okrog 200. Tudi zastopniki Tiroler Sängerbunda so nas prišli pozdravit.

V Saalfeldnu so nas priklopili na električno. Razlika je precejšnja. Brez saj, brez dima... V Buchsu so nas pozdravili švicarski cariniki, ki so bili tudi zelo galantni in kulantni. Po divljenju nad arlberškim predorom, ki meri 10 km in leži v višini 1400 metrov, smo v mali državici Lichtenstein ogledovali grozno opustošenje, ki ga je povzročila narasla Rena pred mesecem dni. Voda je odnesla vse. Niti

enega trama poprej gosto nasutih hiš ni več videti. Od Buchsa do Züricha je bila vožnja nad vse zanimiva. Zlasti krasna je ob Wallensee in Züricher See. Ob züriskem jezeru smo se vozili poldrugo uro. Ne da se popisati krasota tega ogromnega jezera, ki je krog in krog nagosto posuto s samimi vilami.

V Zürichu smo bili prijetno iznenadeni. Petdeset Slovencev nas je pozdravilo. Slovenci v Zürichu! So to sami Primorci, zlasti Goričani, ki si vsako leto v sezoni služijo svoj kruh kot zidarji. Jokali so se veselja, ko so slišali, da bodo zapeli Slovenci daleč v tujini. V Zürich nam je prišel nasproti predsednik »Baseler Liedertafel«, ki smo ga prirčno pozdravili.

V Baslu nas je pričakovala »Liedertafel« korporativno s častljivo zastavo. Prvi nas je pozdravil predsednik »Liedertafel« Keiser, ki je povdaril, da so prvič prišli Slovenci s svojo narodno pesmijo, da jo zapojejo Nemcem. Želeč nam prirčno dobrodošlico, nam je zaklical »Živijo«. »Liedertafel« je zapela lepozvočen »Wahlspruch«. Zatem se je zahvalil za prirčni pozdrav naš predsednik g. dr. Tomišek. Prav prijetno smo bili iznenadeni, ko se je nakrat zgledil mlad gospod v slovenskem jeziku — bil je g. Pauer, predsednik jugoslovanskih akademikov v Baslu. Prirčno smo pozdravili naše brate, zahvalili se jim je zborov predsednik g. Arnuš. Po pozdravu smo odšli v hotel »Bernhof«, ki leži tik krasnega kolodvora. V nadvse udobnih sobah smo se etabrirali. Pred večerjo so si posamezniki ogledali še mesto. Po večerji je zbor šel v hotel »Metropole«, kjer ima jugoslovanski klub krasne klubove prostore. Ob zvokih radia in jugoslovanske pesmi smo se lepo zabavali z baselskimi brati. Prof. Adamič je nazdravil v krepkih besedah gostiteljem, ki so nas pogostili s pivom, vinom in čajem. G. Pauer nam je pa ponovno izrekel dobrodošlico, ko se je zabava razvila, pa smo morali žal oditi ob 22. uri že spat.

Narodna skupščina

BEOGRAD, 4. maja. Na današnji seji narodne skupščine je bil najprej po kratki razpravi sprejet nujen predlog poslanca dr. M a č k a glede zaščite gozdov, nakar je prišla v razpravo resolucija poslanca Svetozarja P r i b i č e v i č a, ki zahteva, da naj se ministrski predsednik redno udeležuje seji parlamenta.

Resolucijo je utemeljeval v enournnem govoru Pribičević sam in pri tem vehementno napadal sedanji režim. Navedel je primere iz francoskega in angleškega parlamenta, kjer se ministrski predsednik redno udeležuje seji parlamenta temveč tu di njegovih odborov. Postopanje Vučkovića pomeni sabotiranje narodne skupščine in rušenje parlamentarnosti. Po drugih državah prepuščajo ministri podpisovanje raznih aktov svojim podrejenim organom, pri nas pa se hoče vse centralizirati, samo da anarar še slabše funkcionira. Kar se tiče razmer v Južni Srbiji, je dr. Korošec s svojo izjavo o izbornem položaju v južnih pokrajinah naše države samo dokazal svojo nesposobnost in da je veren sluga sedanjega

režima. Davidović sam je ponovno izjavil, da so razmere v Južni Srbiji naravnost nevzdržne, zato pa je zanje odgovoren tudi sam, ker podpira sedanji režim.

Za Pribičevićem je dr. Korošec branil politiko sedanje vlade, češ da se je le njej zahvaliti za izboljšanje razmer v Južni Srbiji. Nato se je oglašil k hesedi Stjepan R a d i č. Med njegovim govorom pa je prišlo do takoburnih prizorov, da je moral predsednik sejo prekiniti.

General Živković v avdijenci

BEOGRAD, 4. maja. Sinoči se je vrnil iz Vrnjačke Banje komandant kraljevske garde, general Pera Ž i v k o v i č, in bil takoj sprejet od kralja v dolgi avdijenci. Politični krogi spravljajo njegovo ime v zvezo z nadaljnjim razvojem notranje-političnega položaja. V zadnjem času se je namreč generala Živkovića zelo pogosto imenovalo kot naslednika vojne ministra generala Hadžića, ki naj bi v tem slučaju stopil na čelo koncentracijske vlade. Splošno se pričakuje, da se bodo sedaj politični dogodki naglo razvijali.

Gjurgjevski uranak

Naš narod ima mnogo običajev, ki izhajajo še iz predkrščanske dobe, kar dokazuje, da je naš narod živ in odporen. Tako je n. pr. znano, da je krstna slava pri pravoslavnem delu našega naroda kristijanizirano proslavljanje bišnih ali plemenskih bogov iz poganske dobe. Pravoslavna cerkev je morala krstno slavo koncedirati in sankcionirati.

Najbrž ima tudi Gjurgjevski uranak (Jurjevo) svoj izvor v tej davni dobi. Znano je, da so imeli stari Slovani v gozdovih pod nalašč zato izbranim drevesom svoje bogoslužje in darovanje. Tako so nastali »zapisi«, ki se še danes vršijo v Srbiji. Poleti hodijo iz vaških cerkv procesije ven v gozd, kjer si izborejo kako večje drevo, vrežejo vanj znamenje križa ter blagoslovijo vodo. S tem je drevo za vse čase posvečeno. Na Gjurgjev dan pa hodi v južnih naših krajih ljudstvo še pred zoro k vrelcem, da se okopje ali vsaj umije ter se tako obvaruje boleznih vso leto. S seboj nosijo tudi in pijače in okrog vrelcev se razvijajo prave veselice. Na ta dan ne sme človeka solnce zateči v postelji. Na vse zgodaj vstaja ta dan staro in mlado. Za dekleta je največja sramota, če prespijo solnce vzhod tega dne. Dan poprej se že nagovarjajo: »Predajem ti sanak na Gjurgjev danak prije sunca i bijela dana.«

Pravi svoj pomen je pa dobil Gjurgjevski uranak v dobi narodnega upora proti turškemu gospodstvu. Naš narod, zlasti srbski del, se nikdar ni mogel pomiriti z zlo usodo in dobo tlačanstva. Vedno se je upiral, snoval zarote, dvigal

vstaje ter tako prizadeval strah in treper nasilnikom in trinogom. O Kosovem (1389), zlasti pa v dobi končne propasti srbske države (1459) poje Branko Radičević v »Hajduku«:

»Kuća moja čarna gora, a postelja kamen ovi,

Moja braća svi odskora ali sami

Sokolovi;
Snjima s'vijnem s ove gore kao munja na zlotvore.«

Sestanki osvobodilcev, borcev za svobodo so se vršili na dogovorjenih mestih po planinah in »gozdovih vedno na Jurjev dan, ko gore ozelene. Starim borcem so se na ta dan pridruževali novi, mladi ter slovesno prisegli zvestobo. Tako postal »Gjurgjev danak junački sastanak«, na jesen — na Mitrov dan je bil pa »junački rastanak«. Razkropljene svetnike je organiziral nesmrtni genij Karagjorgje ter izvedel pravo revolucijo, ki je z mnogimi krvavimi žrtvami osvobodila Šumadijo. To je zdrnilo in ohrabilo tudi druge tlačene balkanske narode, da so se dvignili in oborožili. Od te dobe je Gjurgjev uranak pravzaprav proslava osvobođenja, himna narodne heroje in spomin na gigantsko borbo, katero so bojevali revni in zatirani, goli in bosi, kosa in motika — proti bogatim in silnim krvnikom.

Gjurgjev uranak je postal takozvani srbski narodni »majales« (dan velikega spomina), od sedaj naprej pa mora postati jugoslovanski, ker čakajo naš narod še velike naloge, katerim se je treba posvetiti.

Zopet mrlič iz Drave.

Orožništvo je danes iz Preloga v Medmuriu telefonično obvestilo mariborsko policijo, da je vrgla Drava na kopno truplo neke 10 do 12 let stare deklice. Natančnega opisa se ni moglo dati, ker je truplo že precej časa ležalo v vodi in je močno razpadlo. Natančno so pa opisali čevlje. O žalostni najdbi je policija obvestila g. Lešnika, da dožene, ali ni ta najdena žrtev ena njegovih v Kamnici dne 10. aprila ponesrečenih hčer. —

Poskus samomora.

Sinoči je v Studencih izpila večjo količino lizola 30letna omožena A. H. Pravočasno so jo še odpeljali v bolnico, kjer so ji izprali želodec. Upanje je, da okreva. Kaj jo je vodilo v obup, ni znano. —

Požar v Spodnjem Radvanju.

Včeraj dopoldne ob desetih je na neznan način nastal ogenj v Spodnjem Radvanju v listniku posestnika Rudolfa Hecl ter prešel tudi na stanovanjsko hišo. Hiše in bilo mogoče rešiti. Požar jo je naglo vpepelil ter napravil za 60.000 Din škode. Nanoru mariborskih, studenških, radvanskih in drugih gasilcev se je pa posrečilo obvarovati druge, večinoma s slamo krita hiše pred požarno nesrečo. Posestnik Hecl je bil le nizko zavarovan. —

Družinski večer SDS v Melju.

V soboto 5. t. m. ob 19. uri priredi kraljeva organizacija SDS za Melje v vseh prostorih gostilne g. Starmana v Mlinski ulici 9. družinski večer s koncertom, kegljanjem za darila, šaljivo pošto, licitacijami itd. Vstopnine ni. Vsi somišljeniki in prijatelji SDS iz mesta in bližnje okolice so vabljeni, da se prireditve udeležijo, totembolji, ker deluje ta organizacija v težavnih razmerah ter si je sedaj tudi uredila svojo novo knjižnico, za katero ima znatne izdatke. Na svidenje v soboto zvečer pri Starmanu! —

Ljudska univerza.

Drevi ob 8. uri predava g. prof. Ribarič o srbski moderni literaturi. —

Mariborski kegljači na olimpijadi v Amsterdamu.

Morda je v malokaterem mestu kegljaški šport tako lepo razvit kakor v Mariboru. Posamezni kegljaški klubi tekmujejo in vadijo to prijetno zabavno igro teden za tednom in nekateri imajo med seboj člane, ki so v kegljanju že pravi mojstri. Kakor čujemo, se je neki klub odločil, da pošlje svoje zastopstvo, priznane kegljaške mojstre, med temi specialista v vijugastih lučajih, na mednarodne tekme v Amsterdam, ne boječ se gmotnih in drugih žrtv, trdno prepričan, da bo dosegel kar najboljši uspeh, če ne popolno zmago ali olimpijsko prvenstvo. Ponosni na svoje someščane, želimo našim vrlim kegljačem najlepši uspeh z željo, da zanesejo sloves Maribora daleč v svet. —

Imenovanja in premestitve

BEOGRAD, 4. maja. Pri finančni kontroli so imenovani: za oblastnega inspektorja v Ljubljani Anton Muc, doslej v Celju; za srezkega upravnika v Ljubljani Franc Arko, podinspektor pri Sv. Lenartu; za srezkega upravnika v Celju Peter Deržaj, doslej komisar v Ljubljani; za starešino oddelka finančne kontrole v Prevaljah Nikola Božičević, doslej komisar v Ptuj; za srezkega upravnika v Gjevgljeli Ninko Samardžija, doslej komisar v Mariboru; za srezkega upravnika v Mariboru Anton Puč, doslej podinspektor v Apatinu; za starešino oddelka v Mariboru Fran Gaberšek, doslej komisar v St. Ilju in za starešino oddelka Maribor I Jakob K a i s e r, doslej komisar v Mariboru.

Na Košenjak

Košenjaki, ležeč na severni strani Dravograda ter visok 1526 m (kakor Mala kopa na Pohorju), je krasna točka za turiste, a žalibog od jugoslovanskih turistov jako malo obiskana. Pač pa jo pridno posejajo Avstrijci, ker tvori mejo med Jugoslavijo in Avstrijo. Tako je bilo n. pr. letos na velikonočni pondeljek tam mnogo Avstrijcev. Košenjak imenujejo Nemci »Hühnerkogel«, ker so slovensko ime napačno predstavili po »kokoši«, a ne po »košnji«, kakor je pravilno.

Po prevratu ni mnogo manjkalo, da bi bil ta vrh postal Kokošnjak, ker Slovenci le preradi dobesedno prestavljamo iz nemščine. Pač pa bi Nemci imeli prav, ako bi izvajali ime od divje perutnine, ker je iste tam mnogo: leščark (hostni jereb) ter divjih petelinov in ruševcev, kakor menda nikjer drugje v Sloveniji. Za lovce na divje peteline torej pravi eldorado. Tudi planinskih zajcev (pozni belji) je precej.

Ta točka je bila meseca maja 1919 med avstrijsko in jugoslovansko fronto, kjer so kmetje mnogo pretrpeli od avstrijskih vojakov. Tako so na pr. slovenskemu zavednemu kmetu Lorberju, po domače Potočniku, ki ima sedaj dobre 4 ure pod vrhom jako dobro gostilno, odgnali siloma konja in vola ter odnesli mnogo živil.

Oklica pri Košenjaku je kraj, kjer so naši pod generalom Majstrom začeli poditi Avstrijce. Tam blizu na grebenu med Košenjakom in Pernicami je podružnica Ojstrice cerkvice sv. Urbana, kjer so naši pred naskokom prenočili. Pastirja Potočnikovega soseda so takrat naši aretirali, ker je bil osumljen, da je porezal telefonske žice. Bil je na dravogradskem pokopališču ustreljen.

Pri Potočnikovi so imeli med frontama kaj slabe čase. Granate so kar žvižgale od vseh strani. Mnogo granatskih kotlin se še sedaj vidi. Ljudje so se skrivali po kleteh, živine pa si niso upali gnati na pašo, dasi jim je primanjkovalo krme. Potočnik je našel po odhodu vojakov na svojem posestvu več zabojev avstrijskega smodnika in mnogo vojaške ropotije. Ko so naši prepodili Avstrijce čez Košenjak, so zajeli nekega v avstrijsko uniformo oblečenega kmeta, ki je prišel ravno na svoj dom, a se še ni utegnul preobleči. Seveda je bilo po njem. Druga kmeta je raztrgala granata pri

oranju, njegovo hčerko, ki je gonila vole in enega vola pa je močno ranila.

Ljudje pa ne morejo prehlvaliti naših vojakov tu gori, ki so se prav dobro vedli. Plačevali so vse čez ceno. Le to jim zamerijo, ker so spremenili cerkvico sv. Urbana v konjski hlev. Cerkvico so pozneje na novo posvetili.

Ker torej Košenjak ni zanimiv samo kot turistična točka, ampak posebno iz naših mlade jugoslovanske zgodovine, bi bilo želeli, da se začne naše občinstvo bolj zanj zanimati.

Na vrh je iz Dravograda približno 3 ure ter se gre mimo ljubke gorske vasice Ojstrice z župno cerkvijo in šolo. Druga pot vodi od postajališča Trbonje čez Morški dvor (Mohrenhof), stara koroška in štajerska meja. Ta pot v hrib je nekoliko bližja, ako se odračuna državna, ozir. oblastna cesta.

Jutri v soboto, 5. majnika, se namerava prirediti v ta krasen kraj večji izlet. Odpeljali bi se ob 13.18 z vlakom iz Maribora. Med vožnjo do Dravograda pa bomo pobirali na postajah še turiste iz dravske doline, med katerimi vlada že veliko zanimanje za to turo. Kdor bi se ne mogel peljati že popoldne, lahko pricaplja za nami z zvečernim vlakom in bo v Dravogradu na razpolago vodnik, ker pot še ni markirana, kar pa bo gotovo po izletu. Tudi 6. t. j. v nedeljo zjutraj se lahko pripeljejo zamudniki za nami.

Udeležijo naj se izleta posebno lovci, ki ne bodo obdudovali samo čarobno, petje divjih petelinov (velikih in malih), ampak se jim bo nudila tudi prilika, da pihnejo po njih s puško. Zanimiv bo gotovo izlet posebno za one, ki so nosili tod okoli vojaško puško in se jim bodo vzbujali stari neprijetni in prijetni spomini iz rojstva naše Jugoslavije. Želeti bi bilo, da se udeležijo izleta tudi kako pevsko društvo. Za različne zabave, kakor godbo itd. je že poskrbljeno.

Vsi, ki se mislijo udeležiti ture, naj se javijo pri g. Jos. Pajtlerju v Pekrah, pošta Limbuš, da se more sporočiti gostilničarju Potočniku približno število izletnikov. Javijo naj se pa gotovo lovci, ki želijo odstrel petelina.

Amater-fotografi naj ne pozabijo vzeti s seboj svojih aparatov, ker je tam gori mnogo slikovitih točk, ki so vredne fotografske plošče. Jos. Pajtler.

stavbenih ključavničarjev, kovaških, železo-strgarskih in kovinarskih delavcev. Delovnih mest ni na razpolago niti za eno črtino. Največ služb daje na razpolago tovarna vagonov v Kruševcu, samo da te službe niso trajne. Tudi v strojni in lesni industriji vlada kriza.

Usnarjem in sedlarjem daje delo po večini le mala obrt. Večji obrati imajo dovolj delavcev ter se ponekod celo omejujejo. V tekstilni industriji se zaposlujejo večinoma le pomožne delavne moči, zlasti ženske in celo nedorasle. Večinoma je ta industrija kapitalizirana od inozemcev, ki pod prevezo strokovnih moči zaposlujejo svoje rojake. Podjetja seveda ničesar ne ukrenejo, da bi se domači delavci izučili v stroki.

Pri stavbarstvu vladajo vse težave sezonskega dela. V poletnem času je kvalificiranih stavbinskih delavcev, zlasti zidarjev, primanjkovalo — dočim, je bilo tudi v poletnem času dosti brezposelnih pomožnih stavbinskih delavcev. Po zimi so pa bili tudi zidarji skoro do zadnjega brezposelni.

V trgovini je razmeroma veliko število brezposelnih in malo razpoložljivih mest. Trgovske delovne moči dajejo skupno s pisarniški stalno visoko postavko brezposelnih.

Za gospodinjstvo osobje je v poletnem času zelo ugodna konjunktura. Zlasti letovišča iščejo dosti služkinj, sobaric, natakaric in kuharic. V zimskem času je pa število razpoložljivih prostih mest mnogo manjše kakor število brezposelnih gospodinjstvenih moči. Položaj prostih poklicev je vedno slabši.

Smrt v cerkvi.

Včeraj ob šestih zjutraj je umrla naglo smrti gospa J. Roth, posednica v Limbušu, stara 74 let. V cerkvi pri rani maši jo je zadela kap. Bodi ji zemlja lahka, rodbini pa iskreno sožalje. —

Mariborski in dnevni drobiž

Pogreb dr. Radoslava Pipuša

Včerajšnji pogreb staroste mariborskih Slovencev, odvetnika in industrijalca dr. Radoslava Pipuša, je bil najboljši dokument, kako visoko so cenili in spoštovali redkega borca in delavca na našem narodnem, kulturnem in gospodarskem polju vsi oni tisoči, ki so ga poznali. Razen mnogobrojnega meščanstva in okoliškega občinstva so se udeležili zadnje poti vzora obmejnih Slovencev predstavniki vseh civilnih oblastev ter mnogoštevilnih korporacij in društev. Prav do groba so spremili pokojnika med drugimi gg. veliki župan dr. Schaubach, predsednik oblastnega odbora dr. Leskovar, župan dr. Juvan, podžupan dr. Lipold, predsednik okrožnega sodišča dr. Žihner s podpredsednikom dr. Pichlerjem in mnogimi sodniki, prvi državni pravdnik dr. Jančič z vsemi pravdniki, višji ravnatelj kaznilnice Vrabl in domala vsi tovariši pokojnika, mariborski odvetniki. Odvetniško zbornico sta zastopala gg. dr. Kukovec in dr. Koderman, zbornico za TOI g. ravnatelj Krejči, zvezo trgovskih gremijev g. predsednik Weigl, Slovensko trgovsko društvo g. predsednik Šoštarčič itd. itd. Delavcem pokojnikovih podjetij in slivniškim gasilcem so se pridružili v sprevod tudi študentje, ki uživajo dobrote raznih humanitarnih društev, katere je pokojnik podpiral. Na vsej poti iz mesta na Pobrežje sta svirali menjačoč se koračnice-žalostinke železnišarica godba »Drave« in »Omladine«, pevci — no večini Dravaši — pa so zapeli pred hišo dr. Pipuša, pred Narodnim domom in pri odprtem grobu troje žalostink. Pred Narodnim domom se je sprevod ustavil in so se poslovili od pokojnika predsednik Posojilnice, odbornik g. dr. Kac, v imenu Zbornice TOI in Zveze industrijev ravnatelj g. Krejči in za Sokola g. dr. Boštjančič, nakar je vstopila v vrsto žalujoče povorke četa Sokolov v kroju s praporjem. Na pokopališču samem so posvetili poslednje besede v spomin dr. Pipuša župnik p. Valerijan Landergot, za odvetnike g. dr. Kukovec in za Slovansko čitalnico, SDS ter druga narodno kulturna društva g. dr. Reisman, zaključivši svoj govor: Kakor ustvarjajo krog nas pomladni žarki novo življenje, tako bo ustvarjal tudi duh dr. Pipuša naprej, še bo živel z nami in v nas. Premočan je bil njegov duh, da bi mogel že z mrtvim telesom oditi v grob. In zato: Hvala mu in slava temu živemu spominu, ki bo ustvarjal tudi še po smrti.

Florijančenje

Sv. Florijan napravi mladini na Pohorju in v Slov. gorah mnogo veselja. Na predvečer, ko je že precej tema, se zberejo že prej domenjeni fantje in dekleta ter hodijo od hiše do hiše prepevati in prosit jajec in klobas. Večkrat si najamejo tudi še godca. Tako hodijo od hiše do hiše, kjer dobijo dosti piti in jesti, da ni čuda, če se še nazadnje do krvavega stopajo, ko si delijo darove, ali pa tudi zaradi deklet. Na Florijanovo hodijo dečki po vasi ob treh zjutraj k sosedom kuriti in dobijo zato od hišne gospodinjke cvrtje. Ta dan ne sme ženska zakuriti, ampak moški, sicer bo še to leto hiša pogorela.

Če je na Florijanovo jasno, bo tisto leto še mnogo požarov. Ta dan je dobro buče saditi, da se bolj obnesejo. Sploh pa je to zadnji pomladanski termin za vrtno in poljsko setev.

Proslava Gjurjevskega uranka.

napovedana za nedeljo zjutraj, je vsled pojave gripe pri vojakih mariborske garnizije na odredbo zdravnikov in mariborskega mestnega komandanta odpovedana. —

Občni zbor ljubljanske sekcije Jug. novoprometnega združenja

je sklican za nedeljo, dne 13. t. m. dopoldne v Laškem. —

Krajevna organizacija SDS za V. okraj ima jutri 5. aprila ob 20. uri v »Mariborskem dvoru« odborovo sejo, ki je odprta na vsem članom. —

Trgovec Wagrاندl umrl.

Davi ob pol osmih je preminul na otpranju srca ugledni mariborski steklar in trgovec g. Ferdo Wagrاندl v 61. letu starosti. Pogreb bo v nedeljo ob 16. iz kapelice mestnega pokopališča na Pobrežju. N. v m. p.

V pravoslavni kapeli

odpade v nedeljo služba božja. —

Glede vojnega razporeda

poziva mestni vojaški urad vse one, ki se niso udeležili razglasitve pretečene nedelje, da je gotovo udeležje v nedeljo dne 6. tm. na vojaškem vežbališču na Teznu od 7. do 18. ure.

Mariborski okrajni zastop

je sklenil na zadnji seji svojega ožjega odbora sledeča cestna dela: Za oblastno cesto priznana cesta, ki vodi iz Maribora preko Sv. Marije in Sv. Lenarta v Prlekijo, bo popravljena. Cesta od Sv. Petra pri Mariboru do vrha Nebove bo v dolžini 2 km dogotovljena do jeseni. Delo na okrajni cesti Bresterica - Sv. Križ se nadaljuje te dni. Preložitev Raizmanovega brega bo dovršena do jeseni, za nove okrajne ceste Dogoš - Hoče in Limbuš - Pekre - Radvanje - Hoče se pa pripravljajo načrti. — Tudi za most pri Dupleku se dela načrt. —

Izseljevanje brezposelnih delavcev.

V Zagrebu posluje že nekaj let slovensko društvo za emigracijo. To društvo se čisto obrača na borze dela s ponudbami zaposlitve naših delavcev v francoskih rudnikih in na kmetijah. Mariborska borza dela vodi stalno na leto najmanj 3000 brezposelnih v evidenci. Od teh jih gre v Francijo okrog 40. Število dela, ki emigracije je vsled tega tako malo, da se v Franciji nudijo le pomožne službe, in ker so službeni pogoji negotovi. Prokurirski in medmurski poljedelci in vinjarji, ki živijo v veliki bedi, so se za delo v Franciji javili le v malem številu. — Potrebno bi bilo, da bi se izseljevanje v Francijo uredilo potom poslaništev, beh držav ter da bi se utrdili tudi službeni pogoji v posebnih konvencijah. —

Sokolski odsek Rimske toplice —

Šmarjeta

priredi v nedeljo 6. t. m. majniški izlet v Rimske toplice, združen s telovadnim nastopom vseh oddelkov br. mat. sokolskega društva Laško. Pričetek telovadnega nastopa je ob 16. na vrtu hotela »Nova pošta«, v slučaju slabega vremena pa v dvorani. Mladini do 14. leta je vstop k telovadnemu nastopu prost, v ostalem občinstvo gotovo ne bo štedilo z malenkostno vstopnino v korist marljivemu mlademu odseku. Zdravo! —

Razvanje.

Kakor smo že poročali, se bo vršila dne 6. maja proslava blagoslovljenja nove turbinske brizgalne, katero je naše gasilno društvo dobavilo pri češki tvrdki Smekal, sedaj gasilski zavodi d. d. v Čelivih pri Prostějovi. Brizgalna deluje izoborno, vabimo pa gasilna društva, da se te slavnosti udeležijo ter si pri popoldanskem vaji ogledajo delovanje. Spored je: ob 8.30 zbor gasilcev pred gasilnim domom, ob 9.30 maša, nato blagoslovljenje brizgalne, opoldne skupen obed, ob 1.30 vaja z novo brizgalno, potem obhod in prosta zabava. Ker je čisti dobiček namenjen za odplačilo brizgalne, vabi društvo k obilni udeležbi.

Dobrodela tombola gasilnega društva.

O priliki dvajsetletnice obstoja rešilnega oddelka priredi prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Mariboru v nedeljo, dne 6. maja ob 14.30 na Trgu Svobode dobrodelno tombolo. Dobitki so sledeči: Prva tombola: kompletna oprava obleke in perili v vrednosti Din 5.000; 2. tombola: zlati moška ura z verižico; 3. tombola: šivalni stroj ali moško ali žensko kolo (po želji dobitnika); 4. tombola: zlati ženska ura-zapestnica, dalje 10 dragocenih desetern po Din 300 in 30 kvatern, 60 kvatern in še mnogo manjših krasnih in praktičnih dobitkov, ki so razstavljeni pri tvrdki Srečko Pihlar v Gosposki ulici 5. Karte za tombolo po Din 3, se dobe v glavni trafiki Gnus, Glavni trg 15, v trafikah Kopina, Kralja Petra trg 11, Slanič, Slovenska ulica 2, Turič, Ciril-Metodova ulica, Golež, Aleksandrova cesta 44, dalje pri tvrdki Srečko Pihlar, Gosposka ulica 5, v rešilni postaji, Koroška cesta 12 in pri vseh članih prostov. gasilnega in reševalnega društva. Čisti dobiček te tombole je namenjen za nabavo novega rešilnega avta.

Rešitev uganke.

Kako se človek dandanes najceneje obleče?? Ako kupuje vse oblačilne predmete pri tvrdki L. Ornik, Koroška 9, ker so priznane najmanjše. —

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Petek, 4. maja. Zaprt.
Sobota, 5. maja ob 20. uri »Jesenski ma-never« ab. B. Kuponi.
Nedelja, 6. maja ob 20. uri »Dobri vojak Švejk«. Kuponi.

Brezposelnost v raznih strokah

Število pri borzi dela prijavljenih brezposelnih delavcev je redno najmanj še enkrat večje od števila razpoložljivih službenih mest. Poljedelstvo in gozdarstvo je navadno edina stroka, v kateri je število prijavljenih prostih mest večje, kakor število prijavljenih brezposelnih delavcev obeh spolov. Kljub temu pa ni mogoče zaposliti vseh brezposelnih težakov, ker si ti iščejo delo v mestih, kot pomožni delavci v tovarnah ter nočejo nazaj na kmete. Na deželi je ponekod stalno pomanjkanje poljskih delavcev in poslov. Beg od kmetijskega dela je jako nevaren za naše poljedelstvo in splošno gospodarstvo.

Tudi število prijavljenih vrtnarskih služb se redkokadaj višja s številom prijavljenih brezposelnih vrtnarjev. Iščejo se po navadi izvežbane moči za vrtno kulturo, ki pri nas niso znane.

Rudarska podjetja v Sloveniji nimajo prostih mest na razpolago. Le iz Srbije in Srema se dobi nekaj prijav. Od časa do časa iščejo francoski rudniki potom generalnega francoskega društva za emigracijo v Zagrebu delavce za svoje rudnike. Te ponudbe pa po večini ne nudijo nobene gotovosti kolikor trajnega zaposlenja. Najlažje se dobi služba v francoskih železnih rudnikih, kjer je pa delo najtežje, plača pa navadno najnižja.

V najtežji krizi je že par let kovinarsko delavstvo. Delovni trg je prepoln

Borba za Mrtvo morje

NEIZMERNI ZAKLADI NA MORSKEM DNU. — INDUSTRIJALIZACIJA PUSČAVE.

Nedavno je prišla v Palestino skupina finančnikov in znanstvenikov, ki je dobila od angleške vlade koncesijo za izkoriščanje zakladov Mrtvega morja. Ekskurzijo vodi Sir Alfred Mond, ki igra veliko ulogo med angleškimi industrijalci. Za izkoriščanje je dal Sir Mond tudi mnogo denarnih sredstev na razpolago.

Arabsko prebivalstvo je zelo nasprotno tej družbi. Djemal Husein je v imenu Arabcev ponovno protestiral proti koncesiji, češ, da so prirodni zakladi morja last domačega prebivalstva. Angleška vlada je pa vse proteste in pritožbe zavrnila z utemeljitvijo, da bi domačini itak ne mogli in ne znali izkoristiti velikega prirodnega bogastva. To stori lahko strokovna in finančno močna družba, od katere bo končno imelo dosti koristi tudi domače prebivalstvo.

Pred dobrimi desetimi leti je bilo Mrtvo morje skoraj nepoznano. »Bahr Lut« — Lotovo morje — kakor pravijo Arabci, je takorekoč spalo v od solca razžarjeni pustinji. Do svetovne vojne je bilo morje sultanova last. Sultan se seveda ni brigal za prirodno bogastvo in tudi redkim tujim obiskovalcem ni padlo na um, koliko bogastva zakrivajo morski valovi. Svetopisemska zgodba o Sodomi in Gomori je plašila svet in tudi divja beduinska plemena, ki so od časa do časa taborila na morski obali, so znanstvenikom in turistom jemala priložnost in veselje za vestnejše raziskovanje skrivnostnega morja. Mrtvo morje se razprostira med divjimi pečinami ter leži 394 metrov pod površino Sredozemskega morja. Voda je zelo slana in obale se kar bleščijo od kristalizirane soli.

Ko so postali Angleži gospodarji Palestine, so takoj začeli s temeljitim kemičnim raziskovanjem. Raziskovanje je naglo dognalo, da je v Mrtvem morju veliko soli, da bi bila z njo za več sto let oskrbljena celokupna svetovna kemična industrija. Pridobivanje soli iz morja je jako enostavno: Sonce ogreva z vso močjo morsko kotlino, voda izhlapeva in sol se sama kopiči na obali. Angleški kemik Northon je izračunal sledeče velikanske količine: 1300 milijonov ton kalija, 853 milijonov ton broma, 12 milijard ton kuhinjske soli, 6 milijard ton kloralkalija in 22 milijard ton klor-magnezija. Vrednost teh zakladov v vodi bi znašala 1267 milijard dolarjev.

Poročilo angleškega kemika je med podjetniki in finančniki Evrope in Amerike zbudilo silno zanimanje. Neka francoska finančna skupina je stavila ponudbo, da bi zgradila predor, ki bi vezal Mrtvo morje s Sredozemskim ter da bi na obeh straneh tega predora uredila velikanske soline.

Tudi ameriški podjetniki so se vneto pogajali za koncesije izkoriščanja Mrtvega morja. Angleška vlada je pa vse ponudbe odklonila ter čakala na domačo, za ogromno delo dovolj močno podjetniško družbo. Sedaj, ko je koncesija izdana, bo v kratkem času dobila puščava krog Mrtvega morja drugo, nenavadno lice. Velike delavske kolone so že na potu, z vsemi razpoložljivimi prometnimi sredstvi se dovažajo gradbeni in strojni materiali in tako se bo pustinja kmalu spremenila v področje najživahnejšega industrijskega vrvenja.

Juha se bo solila z „Lotovo ženo“

Ko je Jehova sklenil propast grešnih mest Sodome in Gomore, je izvil samo pobožnega Lota in njegovo družino. Na begu se pa Lotova žena kljub opominom svojega moža ni mogla vzdržati radovednosti, ozrla se je in postala pri tej priči solnat steber. Ta steber je še danes znamenitost, ki si jo ogleda vsak turist. Kakor vse skalovje ob Mrtvem morju, vsebuje tudi ta steber po večini sol. Svetopisemsko zgodbo tolmačijo znanstveniki na ta način, da je vulkanski izbruh uničil dvoje mest in da se je v lavi koncentrirala sol v visokih stebrih. Po tej razlagi je bilo prvotno seveda več »Lotovih žen« in dočim so se drugi stebri zopet sesedli, je ostal eden sam, ki ima obrise in oblike, spominjajoče na človeško postavo. Moderna industrija, ki skuša najizdatnejše izkoristiti mineralne zaklade Mrtvega morja, ne more zaustaviti svojega pohoda pri svetopisemski zgodbi. Podjetniška družba, ki je dobila koncesijo za izkoriščanje mineralnih zakladov, namerava sedaj razstreliti tudi velik steber »Lotovo ženo«, da se tako izkoristi velika količina soli. Tako bo torej moderna in praktična industrija iztrebila predmet stare zgodbe in bodo mnogi, ki v njo verujejo, jedli juho, osoljeno z »Lotovo ženo«.

Srebro na filmu

Ogromne so dandanes količine producirane filma po vsem svetu in pri tem tudi velikanske množine odpadkov v filmskih tovarnah. Da se ves neuporabljiv material vnovči na drug način, je pri današnjem nacionalnem gospodarstvu razumljivo, vendar so zanimiva poročila ameriških novlin, koliko srebra se pridobi iz samih zastarelih filmov in njihovih odpadkov. Prevlaka filma vsebuje precej srebra, ki se pridobiva iz nje na poseben kemičen način. Paramount družba porabi n. pr. mesečno dva milijona metrov filma in dobi iz tega za 6000 dolarjev srebra. Koliko ga more biti še v filmu vsega sveta! Nekaj časa so to srebro prodajali zasebnikom, ki so ga uporabljali za nakit; v bodoče pa ga bo Paramount podjetje prodajalo naravnost kovnici novcev v San Franciscu in tako bodo kmalu Američani nosili v žepu novce iz istega srebra, ki jim je pripravljale v kino-predstavah toliko veselja ali žalosti!

Zlata poroka Amerikanca v Parizu

Walter May je zelo bogat tvorničar kemičnih izdelkov v Pittsburghu. Vrh tega je zelo družaben, srečen pa samo tedaj, če so vsi okoli njega srečni. Nedavno je odpotoval iz Amerike v Evropo. Potoma se je spomnil, da je že 50 let poročen in je zato sklenil, da praznuje zlato poroko v Franciji kot najprimernejši deželi za take stvari. Najel je v Parizu luksuzne salone in pozval v Pariz okoli 60 svojih najboljših prijateljev iz raznih krajev Zedinjenih držav. Pred kratkim so ti res prispeli v Cherbourg. Med povabljenimi je tudi 37 gospa. Zanimivo pri vsej stvari je to, da nobeden od povabljenecv ni porabil niti pare svojega denarja in tudi povratek iz Pariza v Zedinjene države jih ne bo nič stal. Ameriški bogataš je sprejel svoje prijatelje v nekem velikem hotelu. Njihova naloga obstoja samo v tem, da jedo, pijejo in se zabavajo na milijonarjeve stroške kakor pač morejo. Samo ena stvar jim je prepovedana: Nihče ne sme namreč napraviti niti dinarja svojega denarja. Kupiti si ne smejo za svoj denar niti časopis, kajti bogati Amerikanec je tudi za te stvari obremenil svoje izdatke.

Obsodba indijskega maharadže v Parizu

Domala vsi indijski maharadže imajo že sedaj svoje avtomobile in vzbujajo z njimi občudovanje in avtoriteto med svojimi podložniki. Pa to navsezadnje za tamnošnje prilike ni čudno! Malo bolj svojevrstno pa je, da vzame maharadža svoj šekasto barvani avto preko morja s seboj v Francijo, v deželo avtomobilov, če gre v goste h evropskim državnim glavarjem. Veliki maharadža Kaputhala je nedavno prišel s svojim rdečo-zeleno-rumenim avtom v Pariz ter dirjal po ulicah velemesta kakor po kakšnih indijskih prerijah. Na križišču nekih ulic niso izostale posledice: avto je podrl dve dami in jima raztrgal obleko. Ker se je maharadža osebno oporil Parizankama, jima je to tako imponiralo, da nista zahtevali nikake odškodnine. Od oblasti pa je bil kljub temu obsojen na 5000 frankov globo.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Graški gostje pri nas

Nedeljska nogometna tekma med reprezentancama Gradca in Maribora, ki bo prav gotovo višek letošnje sezone in za katero vlada izredno zanimanje, bo pokazala, kakšno stopnjo je dosegel naš domači sport. Naravno je, da so gostje v tehniki in taktiki mnogo pred nami, ker imajo pač redne stike z dunajskimi profesionalnimi moštvi, ki spadajo v najboljšo srednje-evropsko klaso. Naši klubi si razumljivo iz gmočnih ozirov ne morejo privoščiti takih gostov z Dunaja in drugih nogometnih centrov, kar utegne pri nas kvečjemu Beograd ali Zagreb. Čeprav so torej mariborski klubi navezani domala izključno na medsebojne tekme, so vendar zadnje čase prav lepo tehnično napredovali, radi česar upamo, da bo naša reprezentančno moštvo v nedeljo častno zastopalo sport našega mesta. Reči moramo ob tej priliki odkrito, da nam dela skrbi v našem teamu edino napad. Morda bo imel pa le dober dan!

Gradčani so svojo prvotno določeno enajstoročje precej spremenili: poačili so jo! Nastopili bodo namreč: Brünner (Strsb.); Stanek I, Steinkogler (Strsb.); Fasching, Stani, Lamot (GAK); Riedner (Strsb.), Reiter (GAK), Kowanda (Strsb.), Dorner (Sturm), Stanek II. (Strsb.). Rez.: Kastrun in Kahr (Strsb.).

Igralci Steinkogler, Stani, Fasching, Lamot, Stanek II, predvsem pa avstrijski internacionalc Kowanda so nastopali čisto v prvi garnituri Štajerske. Stani je igral pretekle jeseni celo v meddržavni tekmi Avstrija—Madžarska (amateri) za avstrijsko nogometno zvezo.

MOLNP — službeno.

V nedeljo 6. t. m. prispe ob 13.53 v Maribor reprezentančni team graških nogometašev, ki nastopi v medmestni tekmi z Mariborom. Vodita ga gg. inž. Withalm in Flegarič. Ker je to prvo mednarodno medmestno srečanje imenovanih mest, je dolžnost mariborskih sportnikov, da se v čim lepšem številu udeležijo sprejema gostov na kolodvoru. Za MOLNP pozdravi Gradčane predsednik Nerat. Ako bi pa želeli na kolodvoru spregovoriti še morebiti zastopniki klubov, so naprošeni, da se prijavijo predsedniku MO najkasneje do sobote ob 20.

Iz seje posl. odbora LNP.

Za SD Rapid sta verificirana s pravico nastopa 11. aprila tl. Josip Winterhalter in Rudolf Krapfenbauer, za SK Železničar s pravico nastopa 4. novembra tl. Maks Mernik in Josip Konrad. Oba smeta v prijateljskih tekmah takoj igrati. — Kazenski odbor so predali Maks Mernik, Josip Konrad, Miroslav Oman radi nedovoljenega nastopa dne 22. aprila v

Metamorfoza svečenika Trebiča

Znani židovski rabin Trebič, ki je služboval dolga leta na Madžarskem in se pojavil potem na Angleškem kot anglikanski pridigar ter bil tam celo izvoljen v parlament ter prevzel novo ime Lincoln, je pred kratkim stopil v budistično vero in se zaprl v neki samostan v Hongkongu. Trebič-Lincoln je znan zlasti iz svetovne vojne, ko je igral v angleški špijonažni službi dvolično vlogo ter bil obsojen na več let ječe. Ko jo je odsedel, je odšel v Nemčijo in se na vodilnem mestu udeležil Kappovega upora. Ker mu je tudi to spodletelo, jo je mahnil na Kitajsko, bil tam general v meščanski vojni in postal sedaj končno menih.

Dvomljiva sposobnost Rin-tin-tina

Obiskovalci kina dobro poznajo fenomenalnega inteligentnega psa, ki je kazal na filmu pod imenom Rin-tin-tin izredne detektivske talente. Zadnji čas pa poročajo o nekem dogodku, ki stavlja v precej temno luč sposobnosti te živalice. Neko noč so vlomilci vdrli v njegovo in njegove gospodinje stanovanje ter pokradli dokaj dragocenih stvari. Rin-tin-tin

tujem klubu. Vsa trojica ima zabrano igranja do odločitve kazenskega odbora, kateremu je predan tudi Ivan Mernik radi nedovoljenega nastopa dne 29. aprila. — M. O. je naprošen, da javi tekom 8 dni LNP-u, na kakšni podlagi je gostoval v nedeljo Rapidov igralec Paulin pri Železničarjih. — Prvenstvena tekma Ilirija—Primorje bo 13. tm. finale za podsavezno prvenstvo pa na praznik 17. tm.

Sodniška sekcija ZNS službeno.

Nedeljsko medmestno reprezentančno tekmo Gradec—Maribor bo sodil g. dr. Planinšek, tekmo rezerv g. Vesnaver, mladinsko tekmo g. Turino in morebitno četrto tekmo g. Bizjak.

Concordia—Příbram 19:1.

V svoji drugi tekmi je družina Concordije porazila SK Příbram nič manj kakor 19:1. — Včeraj popoldne je nastopil naš prvak proti Slaviji v Pragi, zvečer pa je priredila Slavija Concordiji pozdravni večer v Avionski palači.

PRAŠKA KOFERENCA.

ki je razpravljala predvčerajšnjem o načinu odigranja letošnjih nogometnih tekem za srednjeevropski pokal, je izpadla — kakor so naši športni krogi pričakovali — za nas precej neugodno. Razpoloženje je bilo očitno naperjeno proti sodelovanju Jugoslavije na tem tekmovanju in da ni bilo Čehov, ki so se dosledno potegovali za naše interese, bi bila naša država že letos izpadla iz srednjeevropske konkurence. Tako pa je vendar za enkrat ostal ta problem še na sredi pota in Jugoslavija je pripuščena z enim in le eventualno z dvema kluboma. — Sklep praške konference je namreč tak, da se udeležita tekmovanja po dva kluba Avstrije, Češkoslovaške, Madžarske in Jugoslavije ter en klub Rumunije. Izvesti pa se ima ta sklep tako, da mora naš drugi klub do 1. julija odigrati kvalifikacijsko tekmo z rumunskim teamom (po dvojnem pokalnem sistemu) in šele potem, če ostane tu zmagovalec, sme nastopiti za srednjeevropski pokal. — Najbolj agilni so bili v Pragi Madžari, ki so dosledno nastopali v tem smislu, da se poniža in podredi položaj Jugoslovenov. Avstriji pa so glasovali dosledno z Madžari, a povdarjali, da nas bodo zato podpirali na konferenci Fife v Amsterdamu. — Edino za slučaj, da Rumuni ne poravnajo do 20. junija nekih svojih obveznosti do čeških in madžarskih klubov, odpade njihova udeležba na tekmovanju in je naša udeležba obeh klubov zasigurana že danes. — Tekme se pričnejo šele avgusta, ker je julija na Madžarskem nogomet prepovedan. — Potemtakem se bodo vršile naše domače tekme za prvenstvo države takoj po olimpijadi.

pa je ves čas mirno spal in tudi kasneje ni našel storilcev ... Bo pač tudi ž njim tako kot z vsemi proroki, ki obetajo srečo drugim, le sebi je ne znajo pripraviti.

Židovski pregovori

Če je revež kokoš, je ali on bolan ali pa je bila kokoš bolna. — Na tuji bradi se človek lahko nauči briti. — Mali otroci ne pustijo spati, veliki pa ne živeti. — Kdor ima pet hčer, se odvadi smejeti. — Če pride bedak na trg, se prodajalci smeji. — Umreti ni nikdar prepozno. — Če se zanašaš na zetove čevlje, boš dolgo hodil bos. — Pred kozlom se je treba čuvati od spredaj, pred konjem od zadaj, pred bedakom pa od vseh strani. — Bolje je biti desetkrat težko bolan, kakor enkrat lahko umreti.

Italijanske amaconke.

Te dni prispe iz vseh delov Italije v Rim okoli 3.000 mladih Italijank, da prisostvujejo prvemu ženskemu atletskemu turnirju. Vse bodo oborožene s karabinami, najvažnejša vežba pa bo pogoditev v metu.

Polijsko poročilo.

Davi je bila najdena na svojem stanovanju trgovska pomočnica A. B., ki je krvavela iz neštevilnih ran. Kot storilca sem aretoval mehanika C., ki je že del časa do mladenke v ljubkih odnosjih.

Guy de Maupassant:

Krst

Pred vratni kmetijske hiše so čakali praznično oblečeni moški. Majsko solnce je obsipavalo s svojo jarko svetlobo razcevele jablane, okrogle kot velikanski beli, rožnati in dišeči šopki, ki so tvorili rožnato streho nad vsem dvoriščem. Neprestano so sejali okoli sebe ti šopki droben sneg cvetov, frfotajočih in padajočih v visoko travo, kjer je blestel regrat kot plamen in kjer je sličil kokalj kapljam krvi.

Kraj gnojišča je dremala svinja z obsežnim trebuhom, z napetimi sesci, medtem ko se je kopica malih prašičkov z repki, zaviti kot vrv, previrala okoli nje.

Nenadoma je zaklenkal tam spodaj, za drevjem kmetije, cerkveni zvon. Njegov železni glas je veselo vrgel proti nebu svoj slaboten in oddaljen klic. Lastavice so begale kot strelice proti modremu nebu, katerega so se dotikale na robu velike, nepremične bukve. V časih je zadišalo po vonju iz hleva, pomešanem s sladkim in nežnim vonjem jablan.

Eden od moških pred vrati se je obrnil proti hiši in zaklical:

»Aló, aló, Melina, že zvoni!«

Imel je približno trideset let. Bil je kmet visoke postave, ki ga trdo poljsko delo ni ne skrivilo ne izobličilo. Starec, njegov oče, grčav kot hrastovo deblo, grčavih pesti in krivenčastih nog, je dejal:

»Ženske niso nikoli gotove.«

Dva druga starčeva sinova sta se

začela smejati in eden je rekel, obrnivši se k staršemu bratu, ki je prvi klical:

»Pojdi ponje, Polyte. Prišli bomo točno predpoldan.«

Mladi mož je vstopil v svojo hišo. Jata rac, ki je stala pred možmi, je pričela kričati, prhutajoč s krili; nato so krenile proti mlaki s svojim počasnim in zibajočim korakom.

Tedaj se je pojavila na vratih, ki so ostala odprta, debela ženska, noseča otroka dveh mesecev. Beli trakovi njene visoke čepice so ji viseli čez hrbet, padajoč na rdeč, kot plamen žareč šal in v bele plenice zaviti dečko je počival na buški podobnem trebuhu pestunje.

Nato je prišla vsa sveža in smehljajoča mati, velika in krepka, držeč roko svojega moža. Nadalje sta prišli obe stare materi, uveli kot stara jabolka, z očitveno utrujenostjo na ledjih, ki so bila že dolgo časa vadjeni na vsakdanji trd posel. Ena od njih je bila vdova; prišla je deda za roko, ki je ostal pred vrati in šla sta na čelu spreveda, za otrokom in babico. Ostali del družine jima je sledil. Najmlajši so nosili papirnate vrečice, polne raznih sladkorčkov.

Tam doli je brez oddiha zvonil mali zvonec, klicaje z vso svojo močjo pričakovanega slabotnega otročaja. Paglavci so se vzpenjali čez jarke; ljudje so se pojavljali pri ograjah; dekle so stale med latvicami, polnimi mleka, ki so jih postavile na tla, da gledajo na krst.

Triumfirajoča pestunja je nesla svoje živo breme, izogibaje se lužam na razvoženi cesti, ki se je vila med

pobočji, zasajenimi z drevesi. Stari so hodili dostojanstveno, korakajoč malo neravno radi starosti in bolesti; mladim pa se je hotelo plesati, gledali so dekleta, ki so prišla mimo, da jih vidijo; oče in mati sta šla zamišljeno, bolj resno, sledeč otroku, ki ju bo kesneje v življenju nadomestil in dalje nosil v deželi njih ime, ime Dentujev, ki je v okolici dobro znano.

Prišli so na plano in jo mahnili preko polja, da se izognejo velikemu ovinku ceste.

Zdajci so zagledali cerkev z njenim koničastim stolpom. V njem je bila odprtina, prav pod skrilavčevostreho in nekaj se je tam noter gibalo, se pojavljalo in izginjalo z živahnim gibanjem, prihajalo in odhajalo za široko okno. To je bil zvonec, ki je še vedno zvonil, kričeč novorojencu, naj pride prvič v hišo dobrega Boga.

Nek pes jim je sledil. Vrgel so mu sladkorja, da je skakal okoli ljudi.

Vrata cerkve so bila odprta. Svečenik, velik fant rdečih las je čakal pred oltarjem, bil je prav tako Dentu, stric malega, tretji brat očeta. Po obredu je krstil svojega nečaka Prosperja Cezarja, ki je pričel jokati, ko je požiral simbolično sol.

Ko je bila ceremonija izvršena, je ostala družina na pragu, medtem ko je svečenik zapuščal svoj koretelj; nato so se podali na pot. Sedaj so šli hitro, kajti mislili so na obed. Vsa vaška otročad jim je sledila in vselej, kadar so ji vrgli pest bodonov, se je razvila hrupna zmešnjava, boj telesa proti telesu, frčali so izruvani šopi las; tudi pes se je zaganjal v kup; da pograbi sladkarije; vlekli so ga za rep, za ušesa, za tace, a bil je trdovratnejši od paglavcev.

»Dajte no, gospod župnik, če se vam ne upira, podžite mi malo svojega nečaka, da se omajam od otroposti. Saj imam takorekoč krč v želodec.«

Svečenik vzame otroka, čigar bela obleka je tvorila velik kričeč ma-

dež na črni sukni in ga objame v zadregi spričo tega lahkega bremena ne vedoč, kako bi ga držal, kako bi ga postavil. Vsi so se pričeli smejati. Ena od starih mater je vprašala od zadaj:

»Reci, ali ti ne povzroča nič žalosti, župnik, da ne boš imel nikoli kaj takega?«

Duhovnik ni odgovoril. Hodil je z velikimi koraki, zroč neprestano v dečka z modrimi očmi in mikalo ga je še, da bi objel okrogla ička. Ni se mogel več zdržati in dvignivši ga do svojega obraza, mu je pritisnil dolg poljub.

Oče je vzkliknil:

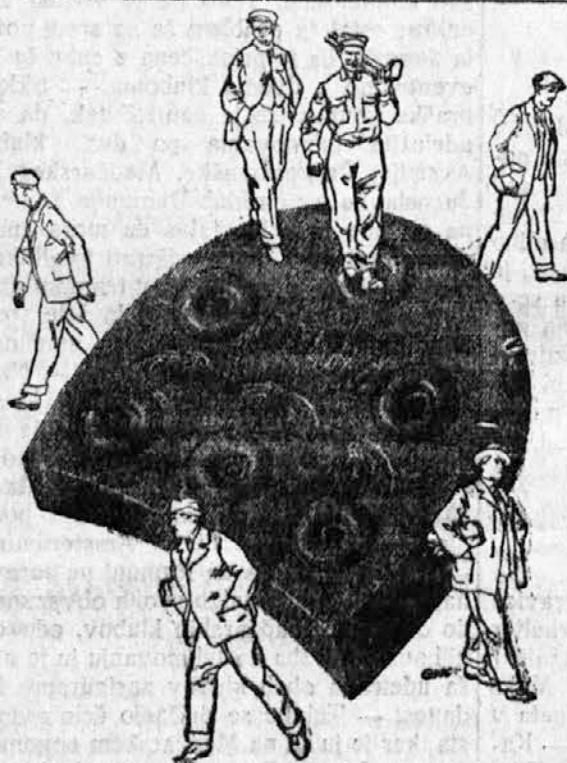
»Daj no, župnik, če hočeš imeti enega, samo reci.«

In pričeli so se šaliti, kot se šaliijo ljudje na deželi.

Kakor hitro so sedeli za mizo, je kakor vihra izbruhnila vsa težka kmetiška veselost. Druga dva sinova sta se ravno pripravljala na ženitev in njuni zaročenki sta bili poleg: povabljeni so neprestano slikali in slavili vse bodoče rodove, katere te zveze obetajo.

Bile so to lepe, krepko zasoljene besede, ki so povzročale, da so se smehljale zardevajoče deklice in da so se moški kar zvijali. S pestmi so tolkli po mizi in vpili. Oče in stari oče nista prav nič zaostajala v burkastem govorenju. Mati se je smehljala: tudi starke so bile vesele in se v razposajenosti šalile.

Dalje prihodnjič.

Ljudje, ki delajo, nosijo

PALMA

KAUČUK PODPETNIKI,

ker so najcenejši in trajnejši od usnja
in delajo tudi prijetno hojo, kar
vam varuje živce.

605

Prodajalci časopisov,

zanesljivi in poštene se sprejemo v upr. »Večernika«

Spominjajte se CMD!

**Uslužbenski
davek**

s komentarjem fin. svetnika J. Mosetizh-a
se dobi v knjarni

Tiskovne zadruga
Maribor, Aleksandrova c. 13

Cena izvoda je 18 Din

Novo!

Novo!

**Prva pomoč
ponesrečenim živalim**

napisal profesor dr. Ferdo Kern. Knjiga je bogato ilustrirana ter velja s poštino vred samo Din 36.—. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruga v Mariboru, na Aleksandrovi cesti št. 13

Novo!

Novo!

Najboljše sučno za plašče

in spomladanske obleke, volneni rips, kasha in druge novosti za ženske obleke, perilo, ovratnike, samoveznice, nogavice i. t. d. kupite najceneje pri tvrdki

I. N. ŠOSTARIČ, Maribor,
Aleksandrova cesta št. 13

IZŠEL JE

**ALBUM SLOVENSKIH
KNJIŽEVNIKOV**

Knjiga, ki je razkošno opremljena stane do 5. maja broširana 130 Din, vezana 160 Din, poština 10 Din več. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruga, Maribor
Aleksandrova cesta št. 13